

Plan Odnowy Miejscowości Gawliki Wielkie
stworzony z udziałem mieszkańców wsi

*Załącznik nr 1
do Uchwały XVII/124/2016
Rady Gminy w Wydminach
z dnia 17 lutego roku*

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
GAWLIKI WIELKIE
2016-2024**

Gawliki Wielkie

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Charakterystyka miejscowości Gawliki Wielkie	3
3. Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa	3
4. Analiza zasobów sołectwa	5
A. Środowisko przyrodnicze	
B. Środowisko kulturowe	
C. Dziedzictwo historyczne	
D. Gospodarka i rolnictwo	
E. Organizacje działające na terenie wsi.	
5. Analiza SWOT.....	6
6. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców sołectwa Gawliki Wielkie	7
7. Wizja rozwoju sołectwa	7
8. Wstęp do projektowania	10
A. Analiza problemów	
B. Sformułowanie celów	
C. Projekty	
9. Plan rozwoju sołectwa	12
10. Opis planowanych przedsięwzięć wraz z harmonogramem ich realizacji.....	15
11. Ocena i nadzór realizacji	17

1. Wstęp

Opracowanie niniejsze jest wynikiem spotkań mieszkańców sołectwa. W tworzeniu niniejszego dokumentu aktywny udział wzięły następujące osoby:

Bożena Caryk, Małgorzata Herbszt, Mateusz Herbszt, Dorota Malesa, Elżbieta Norr, Grażyna Plato, Irena Romanowska, Anna Siekaniec, Waldemar Wilgocki.

Spotkania miały na celu opracowanie zasobów sołectwa, diagnozowanie potrzeb i opracowanie programu odnowy oraz rozwoju sołectwa. Zostały opracowane cele i idące za nimi ścieżki realizacyjne, w tym propozycje opracowywania i wdrażania konkretnych projektów na rzecz sołectwa Gawliki Wielkie.

2. Charakterystyka miejscowości Gawliki Wielkie

Miejscowość Gawliki Wielkie położona jest we wschodniej części Województwa Warmińsko-Mazurskiego, w powiecie giżyckim, w części północnej Gminy Wydminy. Od północy miejscowość bezpośrednio graniczy z Jeziorem Gawlik, stanowiącym największe powierzchniowo jezioro w gminie Wydminy oraz sąsiaduje z sołectwami Czarnówka, Mazuchówka i Grądzkie. Jest jedną z najludniejszych miejscowości gminy Wydminy, mieszka tu blisko 500 osób. Miejscowość otaczają pola uprawne i łąki, brak jest zwartych kompleksów leśnych. Cała miejscowość objęta jest formą ochrony przyrody tj. Obszarem Chronionego Krajobrazu Pojezierza Wielkich Jezior Mazurskich. Gawliki Wielkie są miejscowością rolniczą z rozwiniętymi punktami podstawowych usług dla ludności, zaś w sezonie letnim miejscem chętnie odwiedzanym przez turystów i wędkarzy.

3. Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa.

Co je wyróżnia?

- położenie przy drodze wojewódzkiej Suwałki-Olsztyn
- czyste środowisko
- położenie nad dużym jeziorem o pow. 444 ha
- wybudowana nowa szkoła (1996), następnie sala gimnastyczna (2001) - utworzenie w r.2008 na bazie dotychczasowej szkoły podstawowej Zespołu Szkół (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum)
- własna kaplica
- dwa sklepy
- boisko Orlik

Jakie pełni funkcje?

- rolnicze
- mieszkalne
- turystyczno-rekreacyjne

Kim są mieszkańcy?

- Wieś zamieszkuje aktualnie ludność napływowa i przesiedleńcza (z Akcji Wisła) po roku 1945, w tym rdzenna jej część: potomkowie osiadłych tu po wojnie mieszkańców. Przewagę stanowią ludzie starsi, młodzi opuszczają wieś nie widząc tu dla siebie przyszłości - spowodowane jest to niską dochodowością wielu gospodarstw rolnych i brakiem miejsc pracy poza rolnictwem.

Obecnie liczba mieszkańców wynosi 490 osób.

Co daje utrzymanie?

- rolnictwo (hodowla, uprawy)
- emerytury, renty
- zasiłki
- zatrudnienie poza miejscem zamieszkania
- własna działalność gospodarcza
- zagraniczne wyjazdy w celach zarobkowych

- Jak zorganizowani są mieszkańcy?

- w samorządzie wiejskim
- w samorządzie w szkole

W jaki sposób rozwiązują problemy?

- zebrania wiejskie
- za pośrednictwem sołtysa, radnej, indywidualnie
- poprzez współpracę z Urzędem Gminy

Jak wygląda sołectwo?

- zabudowa dość zwarta przy drodze powiatowej i wojewódzkiej, ale posiada też rozległe kolonie
- budynki powojenne dobrze utrzymane
- zły stan dróg gminnych i powiatowych
- brak świetlicy wiejskiej
- częściowy brak kanalizacji

Jakie tradycje są pielęgnowane w naszej wsi?

- nabożeństwa w kaplicy
- malowanie wielkanocnych jajek
- święcenia pokarmów
- spotkania okolicznościowe w szkole
- topienie marzanny
- wyplatanie wieńca dożynkowego

Jak wyglądają obejścia?

- przeważają domy jednorodzinne wraz z budynkami gospodarczymi
- można zauważyć znaczny postęp w dbałości o estetykę oraz ład i porządek w posesjach
- chodnik przy drodze powiatowej w bardzo złym stanie

Jaki jest stan otoczenia i środowiska?

- mieszkańcy mają podpisane umowy z Mazurskim Związkiem Międzygminnym na wywóz odpadów
- wieś jest podłączona do wodociągu
- częściowy brak kanalizacji, obejścia zaopatrzone są w przydomowe szamba,
- w gospodarstwach rolnych pojawiają się coraz częściej płyty gnojowe i zbiorniki na nieczystości płynne

Jakie jest rolnictwo?

- uprawa zbóż
- hodowla bydła mlecznego i opasowego
- hodowla trzody chlewnej
- brak gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych

Jakie są powiązania komunikacyjne?

- dojazdowa droga wojewódzka, trasa tranzytowa
- przystanek PKS, połączenia autobusowe na trasie Olsztyn-Suwałki

Co proponujemy dzieciom i młodzieży?

- zajęcia pozalekcyjne w szkole
- boisko Orlik
- sala sportowa
- spotkania okolicznościowe w szkole
- plaża wiejska z wiatą i placem zabaw, kąpielisko

4. Analiza zasobów sołectwa Gawliki Wielkie

A. Środowisko przyrodnicze

Gawliki Wielkie - Sołectwo położone jest w północnej części gminy Wydminy. Wieś zlokalizowana jest w obrębie jeziora Gawlik o pow. 4,2 km², max. głębokości 12,6m. Jezioro Gawlik ma dziesięć wysepek o łącznej pow. 7 ha. Jedna z wysp jest łęgowskim kormorana czarnego i jastrzębia. Występują tu także inne rzadkie gatunki ptaków: żurawie, kruki, czaple, perkozy, łyski. Wokół wodnej zatoczki mają swoje żeremia bobry. Często wczesną wiosną spotyka się w wodzie piżmaki i norki. W okolicy jeziora i na pobliskich łąkach występują rzadkie gatunki roślin: koziołek lekarski, piołun, wędrowniczek, cykoria i podbiał. Bogactwem zwierzyny są okoliczne lasy i zlokalizowana w bliskim sąsiedztwie Puszcza Borecka. Gatunki zwierzyny leśnej są zróżnicowane, z mięsożernych występują: wilki, rysie, więcej natomiast jest roślinożernych: żubry, jelenie, sarny, zające, łosie, dziki. Najbliższym otoczeniem wsi są pola i łąki - teren ma charakter pagórkowaty. Miejscowość ma duże walory krajobrazowe, zatem i turystyczne, które nie są wykorzystywane w pełni.

B. Środowisko kulturowe

- Cmentarz ewangelicki - zał. w połowie XIX w.;
- Cmentarz wojenny z I wojny św. zał. 1914 r. — pochowanych jest tutaj 45 żołnierzy niemieckich i 142 rosyjskich;
- Zespół Szkół z Izbą Regionalną;
- Koło Różańcowe;
- Dom nr 45 murowany z czerwonej cegły — przełom XIX/XX w.
- Kaplica rzymskokatolicka
- Trasa szlaku rowerowego prowadzącego przez wieś do Puszczy Boreckiej
- Dwie kapliczki przy drodze
- Biblioteka

C. Dziedzictwo historyczne

Gawliki Wielkie - dawniej Gross Gablick - do r. 1701 w Prusach Książęcych, 1701-1870 w Królestwie Pruskim, do r. 1945 w państwie niemieckim;

1547 - starosta straduński sprzedał sześć włók sołeckich (107 ha) Marcinowi Szarejce i Stańkowi na założenie wsi czynszowej na 60 włókach (1070 ha) nad jeziorem Gawlik;

1600 - w Gawlikach mieszkali sami Polacy;

1709-1710 - epidemia dżumy, zmarło 145 osób;

1937 - zakład mleczarską cegielnia sprzed I wojny św. kaflarnia i fabryka cementu;

1950/51 - powstała szkoła siedmioklasowa z 4 nauczycielami i 140 uczniami;

1970 - spis wykazał, że we wsi było 119 gospodarstw o łącznej pow. 1159 ha. We wsi mieszkało 588 osób w 104 domach.

2007 - we wsi mieszkało 450 osób w 104 domach

D. Gospodarka i rolnictwo

Głównym kierunkiem przedsiębiorczości są gospodarstwa rolne, które specjalizują się w produkcji roślinnej (zboża) oraz zwierzęcej (hodowla bydła mlecznego oraz trzody chlewnej). Na terenie wsi znajdują się 2 sklepy spożywczo-przemysłowe. Ponadto na co dzień swe usługi pełnią: tartak, warsztat samochodowy, zlewnia mleka, skup ziół w sezonie letnim, 2 punkty sprzedaży pasz, 2 punkty skupu bydła i trzody chlewnej, punkt usług weterynaryjnych, 2 ośrodki agroturystyczne.

E. Organizacje działające na terenie wsi.

W Gawlikach Wielkich istnieją tylko 2 organizacje: Rada Sołectwa oraz Rada Rodziców przy Zespole Szkół.

5. Analiza SWOT

MOCNE STRONY:	SŁABE STRONY:
1. Zespół Szkół otwarty na współpracę: ze społecznością lokalną i na zewnątrz (prowadzenie kolonii letnich i zimowych) 2. atrakcyjne położenie nad jeziorem Gawlik 3. dobra komunikacja: położenie przy drodze wojewódzkiej nr 655, asfaltowa droga powiatowa przez wieś; linia autobusowa Olsztyn-Suwałki 4. usługi dla ludności: 2 sklepy, tartak, warsztat samochodowy, zlewnia mleka, skup ziół w sezonie letnim, 2 punkty sprzedaży pasz, 2 punkty skupu bydła i trzody chlewnej, punkt usług weterynaryjnych, waga wiejska; 5. infrastruktura do uprawiania sportu i rekreacji 6. atrakcyjne walory przyrodnicze 7. aktywna grupa osób udzielająca się społecznie 8. spora różnorodność i wzajemna tolerancja religijna naszej społeczności (katolicy, grekokatolicy, prawosławni, Świadkowie Jehowy) 9. kaplica katolicka i aktywnie w niej działające Koło Różańcowe 10. dobre rolnictwo, w tym wyspecjalizowane gospodarstwa (bydło mleczne, produkcja roślinna, trzoda chlewna) 11. zadbanej stan obejść gospodarskich (w większości) 12. plaża wiejska 13. duża liczba mieszkańców	1. Zły stan dróg gminnych 2. bardzo zły stan mostu na rzece Gawlik i chodnika przy drodze powiatowej 3. mała ilość przydomowych oczyszczalni na koloni 4. słaba infrastruktura turystyczna i działalności agroturystyczne 5. brak oferty pracy poza rolnictwem dla ludzi młodych i idące za tym starzenie się społeczności (wyjazdy młodych do dużych miast i za granicę) 6. słaby dostęp do Internetu 7. brak świetlicy wiejskiej 8. brak zatoczki na przystanku autobusowym 9. zbyt słabe łącza energii elektrycznej w stosunku do zapotrzebowania w gospodarstwach rolnych 10. zbyt mała liczba osób aktywnych społecznie 11. niskie dochody przeważającej części mieszkańców 12. brak ekologicznych gospodarstw rolnych 13. brak parkingów przy orliku
SZANSE:	ZAGROŻENIA:
1. poprawa stanu dróg i modernizacja sieci elektrycznej 2. możliwości uzyskania środków finansowych z UE	1. brak perspektyw rozwoju młodzieży 2. starzenie się społeczeństwa 3. wyludnienie wsi 4. fatalny stan dróg i chodnika

Plan Odnowy Miejscowości Gawliki Wielkie
stworzony z udziałem mieszkańców wsi

3. rozwój turystyki 4. zatrzymanie młodych ludzi 5. stworzenie dogodnego miejsca dla młodzieży do jej rozwoju kulturalno-sportowego 6. zintegrowanie społeczności naszej wsi poprzez wspólne spotkania 7. poprawa warunków estetycznych i bytowych naszej wsi 8. powstanie lokalu, w którym mogłaby spędzać wolny czas cała społeczność naszej wsi 9. zagospodarowanie terenu przy orliku	5. wady istniejących i wprowadzanych przepisów prawa: nieprzejrzystość, niespójność i zmienność

6. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców sołectwa Gawliki Wielkie.

W miejscowości Gawliki Wielkie ze względu na jej charakter zdiagnozować należy co najmniej dwa kluczowe obszary mające szczególne znaczenie dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na swe położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne:

1. Centrum miejscowości w szczególności teren wokół budynku Zespołu Szkół w Gawlikach Wielkich, stanowiący miejsce centralnie położone i pełniące nie tylko miejsce realizacji zadań edukacyjnych, ale również skupia się tu życie kulturalne wsi. Z terenem szkoły sąsiaduje

boisko Orlik, które skutecznie zachęca do spędzania czasu, rozwijania zainteresowań i umiejętności sportowych.

Zagospodarowanie terenu ma kluczowe znaczenie dla wizerunku miejscowości z racji centralnego położenia, funkcjonalności, bezpieczeństwa i nadania tej przestrzeni ładu i porządku.

2. Teren wokół Jeziora Gawlik z plażą wiejską

Miejscowość Gawliki Wielkie położona jest wzdłuż jeziora Gawlik, co zwiększa jej walory turystyczne. Jest ono główną atrakcją dla mieszkańców w sezonie letnim. Szczególnym miejscem jest plaża wiejska zagospodarowana dzięki środkom z funduszu sołectkiego i wielkiego wkładu pracy mieszkańców. Dzięki środkom funduszu sołectkiego powstał tu mini plac zabaw, pomost oraz oświetlenie. Jest to obecnie najatrakcyjniejsze miejsce publicznie dostępne w miejscowości.

7. Wizja rozwoju sołectwa

Jaka ma być nasza wieś za kilka lat?

A. Co ją wyróżniać?

- Wieś powinna być czysta i zadbana, posiadać estetyczne i funkcjonalne chodniki . Dobrze utwardzone drogi gminne na koloniach wsi.
- Most przejazdowy umieszczony w środku wsi, wybudowany i dostosowany do potrzeb tej miejscowości, bezpieczny, z masywnymi barierkami po bokach.
- Duża baza noclegowa, szczególnie w gospodarstwach agroturystycznych.
- Dostępna dla wszystkich piękna, zadbana plaża z dużym pomostem.
- Odnowiona z zewnątrz szkoła, z wyłożoną na jej parkingu kostką brukową oraz bieżnią wokół boiska orlik.

- Blisko wsi wybudowany nadajnik do przekazu łącza internetowego dla całej okolicy i kolonii.

B. Jakie ma pełnić funkcje?

Głównie rolnicze, turystyczne i przemysłowe. Charakteryzować się dużym rozwojem gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych z zapleczem produkcji własnych wyrobów spożywczych czy też pamiątkowych, rzemieślniczych. Rolnictwo produkcyjne dobrze rozwinięte i wyspecjalizowane dające dużą „frajdę” zwiedzającym je turystom oraz możliwość zatrudnienia dla bezrobotnych mieszkańców wsi. Wieś z dużym zapleczem noclegowym.

C. Kim mają być mieszkańcy?

Głównie rolnicy, osoby prowadzące własną działalność gospodarczą, również osoby oferujące miejsca noclegowe. Ludzie starsi emeryci i renciści aktywnie uczestniczący w życiu wsi, oferujący młodszemu wsparcie duchowe i pomoc w sytuacjach nagłej potrzeby. W zamian zawsze mogące liczyć na pomoc ludzi młodych. Dużą część społeczeństwa tworzyć będą ludzie młodzi, kreatywni, ze „świeżymi” pomysłami na dalszy rozwój wsi.

D. Co ma dać utrzymanie?

Rolnictwo produkcyjne, w dalszej kolejności rolnictwo agroturystyczne, ekologiczne, renty, emerytury, praca zawodowa poza rolnictwem i własna działalność gospodarcza.

E. W jaki sposób mają być zorganizowani mieszkańcy?

Powinni działać w organizacjach społecznych, powinno powstać stowarzyszenie na rzecz wsi Gawliki Wielkie. Organizacje te miałyby na celu dbać o wspólne dobro wsi. Ich rolą byłoby wspieranie organizacyjne przedsięwzięć na rzecz wsi, zdobywanie funduszy wspierających i promujących cele obrane przez mieszkańców. Mieszkańcy promują też w odpowiednich miejscach zalety swojej wsi pod względem turystyki, ekologii, walorów przyrodniczych czy produkcji wyrobów spożywczych i rzemieślniczych mieszkańców swego sołectwa. Pomagać mają w integracji ludzi miejscowych między sobą oraz z przybywającymi licznie turystami. Sami mieszkańcy winni się spotykać na zorganizowanych przez siebie imprezach w świetlicy wiejskiej, na boisku szkolnym, plaży wiejskiej. Winni organizować spotkania okolicznościowe tj. sylwestra, andrzejki, wigilię, dzień dziecka, dożynki.

F. W jaki sposób mają rozwiązywać problemy?

Problemy dotyczące wsi mają być rozwiązywane w obrębie sołectwa przy udziale mieszkańców. W wyjątkowych sytuacjach przy wyraźnym apelu i prośbie mieszkańców problemy wsi rozwiązywane będą przez władze gminy.

G. Jak ma wyglądać wieś?

Wieś i jej okolice powinny zachęcać przyjezdnych do spędzania tu czasu wolnego: nie tylko wakacji czy ferii, ale też weekendów i świąt. Budynki mieszkalne i gospodarcze mają być estetyczne i zadbane, ojeścicia wokół nich schludne i ukwiecone. Okolica winna być bezpieczna a jej mieszkańcy dla siebie przyjaźni. Chodniki przy drodze powiatowej i drogi gminne na koloniach winny być w stanie zachęcającym do odbywania po nich długich spacerów, krajoznawczych wycieczek rowerowych. Teren wsi powinien być podłączony do kanalizacji i dobrze oświetlony.

H. Jakie obyczaje i tradycje powinny być odnowione, podtrzymane i rozwijane?

Na terenie wsi pielęgnowane są tradycje, które scalają jej mieszkańców. Jest to głównie spędzanie ze sobą wspólnego czasu, co ważne jest dla ludzi starszych, młodych i najmłodszych. Ludzie starsi, nauczeni doświadczeniem, przekazują historie, jakie były z ich udziałem, także zasady starych obrządków, tradycji. Młodzi zaś próbują naśladować je i uczyć się od starszych szacunku dla przeszłości. Chwile wspomnień, nauki stają się okazją do zabawy dla najmłodszych. To wszystko daje poczucie wielkiej więzi i przeżycie ciekawej przygody z przeszłością. Spotkania te dają wiele radości i pożytku dla wszystkich pokoleń. Do takich obyczajów należy: noc świętojańska, rzucanie wcześniej robionych wianków na wodę; niedziela palmowa i wcześniejsze szykowanie palmy wielkanocnej; wykopki i późniejsze pieczenie ziemniaka; wymienianie się przepisami i wspólne pieczenie ciast w kole gospodyń wiejskich, zapraszanie mieszkańców wsi na konsumpcje przy kawie; organizacja dożynek, wspólne robienie wieńca, pieczenie prosiaka na rożnie; wieczorki taneczne itp. I tak przeszłość ożywa i staje się częścią teraźniejszości.

I. Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?

Otoczenie wsi jest czyste, zadbane, charakteryzujące się ładem i porządkiem. Środowisko naturalne chronione jest przez mieszkańców wsi poprzez podłączenie do sieci kanalizacyjnej, wybudowane płyty gnojowe i szamba na gnojowice przy gospodarstwach rolnych. Odpady stałe odbierane są przez Mazurski Związek Międzygminny. Jezioro jest systematycznie zarybiane przez dzierżawcę, który racjonalnie gospodaruje majątkiem udostępnionym mu na podstawie umowy dzierżawy. Poza tym otoczenie, środowisko naturalne tworzy piękne krajobrazy, wywierające na turystach i stałych mieszkańcach wspaniałe, niezapomniane wrażenia.

J. Jakie ma być rolnictwo?

Rolnictwo w naszej okolicy będzie najczęściej rodzinne, nowoczesne, opłacalne i konkurencyjne. Rozwijać się też będzie w kierunkach, na które jest zapotrzebowanie, głównie będzie to agroturystyka i gospodarstwa ekologiczne.

K. Jakie mają być powiązania komunikacyjne?

Do niezawodnych połączeń autobusowych, dołączy sieć licznych, dobrze oznakowanych ścieżek rowerowych. Drogi gminne będą albo doskonale utwardzone dobrym żwirem albo pokryte warstwą asfaltu. Dopełnieniem bezpiecznej komunikacji będzie zbudowany most przejazdowy przez wieś z bezpiecznymi barierkami.

L. Co proponujemy dzieciom i młodzieży?

Odpowiednio wyposażony i bezpieczny plac zabaw. Odnowione, dobrze oświetlone boisko wiejskie. Wspólne przebywanie ze starszą częścią mieszkańców wsi. Świetlica z zajęciami wychowawczo-edukacyjnymi. Organizacja imprez sportowych, zajęć pozwalających rozwijać ich hobby i talenty. Możliwość nauki na instrumentach muzycznych.

M. Co zaproponujemy dorosłym mieszkańcom?

Kursy, pogadanki, warsztaty tematyczne. Świetlica wiejska i spędzanie w niej wolnego czasu. Korzystanie z uroków plaży wiejskiej. Także uczestnictwo w przeróżnych imprezach integracyjnych.

N. Co zaproponujemy przyjeźdnym?

Przyjeźdnym proponujemy wypoczynek zupełny, nasze towarzystwo jeśli sobie zyczą, a nawet uczestnictwo w życiu wsi przy odrobinie dobrej woli z ich strony. Z atrakcji okolicy: ładną plażę, świetlicę wiejską otwarta też dla turystów. Możliwość zakupu produktów lokalnych, w tym smacznej i zdrowej żywności. Szeroko rozbudowaną bazę noclegową: pola namiotowe, bazę kolonijną czy agroturystykę. Możliwość połowu pięknych sztuk ryb w jeziorze. Ciekawe, krajoznawcze wycieczki rowerowe. Dobrze zaopatrzone sklepy. Doskonałą informację turystyczną. Jeśli tylko sobie zyczą zakwaterowanie ich w warunkach pełnego spokoju, głuszy i zapomnienia. Proponujemy świeże powietrze, piękne krajobrazy.

Taka jest nasza wizja rozwoju sołectwa. Tak chcielibyśmy, żeby wyglądała nasza wieś za kilka lat. Mamy nadzieję że program odnowy sołectwa Gawlików Wielkich spełni nasze oczekiwania.

8. Wstęp do projektowania.

- A. Analiza problemu.
- B. Sformułowanie celu.
- C. Pomysł na rozwiązanie problemu - koncepcja projektu.

A. Problem 1: niska aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców.

Przyczyny	Skutki
1. Brak środków finansowych 2. Negatywne stosunki transformacji 3. Negatywne nastawienie niektórych mieszkańców 4. Częściowy brak kanalizacji	1. Problemy z organizacją i realizacją inicjatyw wiejskich. 2. Brak miejsc do spotkań, rozbitcie mieszkańców. 3. Narastające konflikty i niesnaski. 4. Utrudnienia w realizacji inwestycji gospodarczych mieszkańców

B. Cel : aktywizacja społeczna, kulturowa edukacyjna i gospodarcza mieszkańców.

C. Pomysł , czyli koncepcja projektu

- ⇒ zachęcenie mieszkańców o dbanie o posesje:
- ⇒ konkurs sołecki na najbardziej zadbane gospodarstwo
- ⇒ spotkania, pogadanki na temat: zdrowia, gotowania, robótek ręcznych itp.
- ⇒ organizacja lokalnej grupy wsparcia dla osób uzależnionych, badania dla kobiet, konsultacje lekarskie (okulistyczne, kardiologiczne psychologiczne) informacja i organizacja dowozu.
- ⇒ aktywizacja gospodarcza
- ⇒ szkolenia z pozyskania środków i organizacji agroturystyki wiejskich gospodarstw, szkolenia dla młodych rolników.
- ⇒ budowa sali wiejskiej
- ⇒ szkoła środowiskowa - otwarta dla młodzieży z zewnątrz
 - otwarcie izby regionalnej znajdującej się w szkole dla zwiedzających
 - utworzenie szkolnej bazy noclegowej

- lobbing na rzecz ułatwień w procedurach urzędowych dotyczących inwestycji.

A. Problem 2: zły stan infrastruktury

Przyczyny	Skutki
1. Brak publicznych środków finansowych 2. Przekonanie mieszkańców o braku opłacalności działalności agroturystycznej . 3. Niska aktywność mieszkańców .	1. Ograniczenie możliwości rozwoju. 2. Brak atrakcji turystycznych przyciągających przyjezdnych na dłużej.

B. Cel: Aktywizacja mieszkańców w zakresie organizacji oferty turystycznej.

C. Pomysły na rozwiązanie problemu - koncepcja projektu.

- ⇒ szkolenia dla mieszkańców w zakresie organizacji i prowadzenia agroturystyki we własnym gospodarstwie.
- ⇒ promocja miejscowości (budowa strony internetowej i folderu informacyjnego).
- ⇒ organizacja imprez cyklicznych, spotkań wiejskich przyciągających mieszkańców i turystów.

A. Problem 3: brak integracji wśród mieszkańców

Przyczyny	Skutki
1 . brak miejsca spotkań 2. konflikty i niesnaski sąsiedzkie 3. brak wspólnych celów i przedsięwzięć 4. brak koła gospodyń wiejskich	1. duża dezintegracja 2. pogłębianie się konfliktów 3. podział mieszkańców 4. brak możliwości przekazywania młodzieży tradycji

B. Cel: wzrost integracji wśród mieszkańców

C. Pomysły na rozwiązanie problemu, koncepcja projektu

- ⇒ współdziałanie mieszkańców w realizacji przedsięwzięć
- ⇒ częstsze spotkania integracyjne (zawody szkolne, ogniska, robienie palmy i wieńców dożynkowych itp.
- ⇒ zorganizowanie koła gospodyń wiejskich z udziałem młodszego pokolenia
- ⇒ pozyskanie środków finansowych z różnych źródeł

A. Problem 4.; niski stopień zagospodarowania naturalnych miejsc rekreacyjnych

Przyczyny	Skutki
1. słaba aktywność mieszkańców 2. brak publicznych środków finansowych 3. brak działań ze strony zarządzających melioracją	1. degradacja pól i dróg 2. brak miejsca na spotkania 3. zły stan dróg gminnych

B. Cel: zorganizowanie terenu na plaże wiejską i pole namiotowe, poprawa stanu dróg

C. Pomysł na rozwiązanie problemu, czyli koncepcja projektu

- ⇒ podjęcie starań u władz lokalnych na rzecz pozyskania miejsca na pole namiotowe

⇒ poprawa stanu dróg gminnych

9. PLAN ROZWOJU SOŁECTWA GAWLIKI WIELKIE -GMINA WYDMINY

Wizja rozwoju sołectwa:

1. Priorytet 1 — Poprawa warunków życia mieszkańców sołectwa.

Cel 1. Modernizacja i budowa infrastruktury wsi: drogowej i instalacji sieci (energetycznej, kanalizacyjnej). Lobbing na rzecz wpisania tych inwestycji w wieloletni plan inwestycyjny Gminy i Powiatu	Projekty: 1. Lobbing na rzecz budowy dróg gminnych na koloniach, ułożenie nowego chodnika wzdłuż wsi, modernizacja studzienek burzowych i odbudowa mostu przejazdowego na terenie wsi, budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej2. Lobbing na rzecz wzmocnienia sieci transformatorowej oraz na rzecz stałej kontroli przeciwwawaryjnej oświetlenia wsi3. Systematyczne dbanie o czystość koryta rzeki Gawlik
Cel 2. Profilaktyka i ochrona zdrowia	Projekty: 1. Organizacja spotkań, rozmowy na temat: zdrowia, zdrowego odżywiania (dietetyk);2. Organizacja lokalnej grupy wsparcia dla osób uzależnionych3. Konsultacje lekarskie: ginekolog; okulista; kardiolog; psycholog; badania mammograficzne4. Lobbing na rzecz zwiększenia liczby lekarzy rodzinnych w przychodni w Wydminach5. Organizacja dowozu i odpowiednia informacja dotycząca wyjazdów do lekarzy specjalistów (szczególnie dla ludzi starszych).6. Organizacja siłowni i klubu fitness z pełnym wyposażeniem
Cel 3. Komunikacja elektroniczna	Projekty: 1. Zorganizowanie kursów z obsługi komputera i wykorzystywania internetu2. Lobbing u teleoperatorów na rzecz zwiększenia zasięgu sieci komórkowej i internetowej3. Stworzenie folderu turystycznego i strony internetowej naszego sołectwa

2. Priorytet 2 - Poprawa warunków nauczania w szkole oraz rozwój edukacji permanentnej.

Plan Odnowy Miejscowości Gawliki Wielkie
 stworzony z udziałem mieszkańców wsi

Cel 1. Prowadzenie różnego rodzaju edukacji pozalekcyjnej dla dzieci, także realizacja programów nauczania ustawicznego dorosłych	Projekty: 1. Organizacja bezpłatnych szkoleń dla nauczycieli z dziedziny pomocy dzieciom dotkniętym dysleksją, dysgrafią, dysortografią etc. 2. Stała opieka pielęgniarki, regularne wizyty stomatologa i ortodonta w budynku miejscowej szkoły 3. Uczestnictwo w akademiach okolicznościowych 4. Organizacja kursów i warsztatów doskonalących dla mieszkańców Gawliki Wielkiego 5. Organizacja zajęć wychowawczo-edukacyjnymi dla młodzieży 6. Organizacja imprez sportowych oraz zajęć pozwalających uprawiać hobby i rozwijać talenty 7. Zatrudnienie instruktora do nauki: sztuk walki oraz gry na instrumentach muzycznych dla zainteresowanych
Cel 2. Modernizacja budynku szkoły i zagospodarowanie terenu wokół	Projekty: 1. Wymiana elewacji na budynku szkoły
Cel 3. Rozwój potrzeb życiowych oraz aktywności kulturalnej wśród mieszkańców	Projekty: 1. Organizacja wycieczek wiejskich 2. Postawienie tablicy informacyjnej o historii wsi oraz atrakcjach przyrodniczych w najbliższej okolicy. 3. Zorganizowanie dla młodzieży lokalu, w którym spędzaliby wspólnie czas, np. na ćwiczeniach (siłownia) lub grze w szachy, bilard (świetlica) 4. Organizowanie młodzieży wyjazdów na zawody sportowe

3. Priorytet 3 — Aktywizacja społeczna mieszkańców.

Cel 1 Wyłonienie grupy najaktywniejszych mieszkańców	Projekty: 1. Założenie stowarzyszenia w Gawlikach Wielkich 2. Założenie koła gospodyń wiejskich 3. Stworzenie stałej grupy liderów - osób odpowiedzialnych za organizację działań dotyczących całej wsi (wycieczki, organizowanie imprez, wspieranie mieszkańców we wspólnym działaniu) 4. Poszukiwanie sponsorów i patronów

Plan Odnowy Miejscowości Gawliki Wielkie
 stworzony z udziałem mieszkańców wsi

Cel 2. Budowa więzi z miejscem zamieszkania i mieszkańcami	Projekty: 1. Budowa świetlicy wiejskiej 2. Organizacja spotkań integracyjnych na terenie świetlicy wiejskiej np.: Wigilia, Sylwester, Andrzejk 3. Organizacja pogadarek na temat zapominanych tradycji wiejskich, wygłaszanych przez starsze pokolenie mieszkańców wsi oraz zaproszonych specjalistów 4. Pielęgnowanie tradycji wiejskiej poprzez tworzenie przedmiotów rękodzielniczych (palma wielkanocna, wieniec dożynkowy, etc.) 5. Organizacja konkursów lokalnych, gminnych i powiatowych w Gawliku Wielkim, 6. Organizowanie zawodów sportowych
Cel 3. Dbanie o estetyczny wygląd wsi	1. Zachęcanie mieszkańców o dbanie o posesję - uczestnictwo w konkursie na najładniejszą posesję 2. Renowacja kapliczek przydrożnych 3. Organizacja akcji sprzątania wsi

Priorytet 4 - Aktywizacja gospodarza mieszkańców.

Cel 1. Organizacja mieszkańców w grupę aktywną gospodarczo	Projekty: 1. Zdobywanie środków finansowych na rzecz wspierania działań gospodarczych mieszkańców wsi, za pośrednictwem stowarzyszenia 2. Pomoc doradcza dla osób decydujących się podjąć działalność gospodarczą 3. Stworzenie stałej grupy liderów działających aktywnie na rzecz wsi 4. Udział mieszkańców w realizacji planów odnowy wsi 5. Współpraca z Urzędem Gminy w realizacji planów dotyczących odnowy sołectwa Gawliki Wielkie, realizowana przez aktywnych mieszkańców sołectwa
Cel 2. Aktywizacja mieszkańców na rzecz rozwoju turystyki i agroturystyki	Projekty: 1. Tworzenie baz noclegowych, pól namiotowych, kempingowych 2. Rozwój gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych 3. Tworzenie działalności usługowej wspomagającej turystykę (np. wypożyczalnia rowerów, organizacja przewozów na większe odległości, wypożyczalnia kajaków itp.) 4. Organizacja konkursów, tj. połowu ryb, gry w tenisa, także organizacja imprez dożynkowych i innych imprez

Plan Odnowy Miejscowości Gawliki Wielkie
stworzony z udziałem mieszkańców wsi

	przyciągających turystów
Cel 3. Wspieranie mieszkańców w podejmowaniu przez nich działalności gospodarczej	Projekty: 1. Organizowanie spotkań z psychologiem. 2. Wynajęcie fachowca, który pomoże określić potrzeby rynku i wybór działalności gospodarczej, której sprzyja tutejsza lokalizacja i warunki przyrodnicze. 3. Pomoc przy zakładaniu (w tym rejestracji) działalności gospodarczej. 4. Organizacja kursów i warsztatów doskonalących dla mieszkańców 5. Zorganizowanie szkoleń, na których będą mogli dowiedzieć się, gdzie mają udać się po poradę w określonych sytuacjach; jak zareklamować swoją działalność; gdzie szukać klientów; skąd brać fundusze itp. 6. Wprowadzenie reklamy powstających firm do internetowej strony wsi

10. Opis planowanych przedsięwzięć wraz z harmonogramem ich realizacji

W wyniku licznych dyskusji mieszkańcy ustalili, iż najważniejszym działaniem dla lokalnej społeczności jest zapewnienie dzieciom i młodzieży, jak również osobom starszym, warunków do wspólnego i efektywnego spędzania wolnego czasu. Dlatego też mieszkańcy Gawlików Wielkich zdecydowali, że najistotniejszymi zadaniami będą działania :

Inwestycyjne:						
Lp.	Nazwa zadania	Priorytet/Cel	Przeznaczenie	Harmonogram	Szacowany koszt realizacji	Źródła pozyskania funduszy
1.	Budowa świetlicy	1/1	Dla mieszkańców, gości	Do 2020 r.	500000,00 zł	Samorządowe i zewnętrzne, państwowe i europejskie
2.	Utwardzenie dróg gminnych	1/1	Dla mieszkańców, przedsiębiorców, gości	Do 2018 r.	1000000,00 zł	Samorządowe i zewnętrzne, państwowe i europejskie
3.	Szlak rowerowy, spacerowy	1/1	Dla mieszkańców, gości	Do 2020 r.	400000,00 zł	Samorządowe i zewnętrzne, państwowe i europejskie
4.	Kanalizacja / przydomowe oczyszczalnie ekologiczne	1 / 1	Dla mieszkańców, przedsiębiorców	Do 2018 r.	15000,00 zł / siedlisko	Samorządowe i zewnętrzne, państwowe i europejskie
5.	Utrzymanie / konserwacja dróg	1 / 1	Dla mieszkańców, gości,	2016 - 2024 r.	10000,00 zł / rocznie	Samorządowe

Plan Odnowy Miejscowości Gawliki Wielkie
stworzony z udziałem mieszkańców wsi

	gminnych z pasem drogowym		przedsiębiorców			
6.	Remont chodnika we wsi	1 / 1	Dla mieszkańców, gości	Do 2019 r.	500000,00 zł	Samorządowe i zewnętrzne, państwowe i europejskie
7.	Budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej	1 / 1	Dla mieszkańców	Do 2019 r.	300000,00 zł	Samorządowe i zewnętrzne, państwowe i europejskie
8.	Lampy solarne na terenie kolonii	1 / 1	Dla mieszkańców, gości, przedsiębiorców	Do 2020 r.	100000,00 zł	Samorządowe i zewnętrzne, państwowe i europejskie
9.	Fitness na świeżym powietrzu	1 / 2	Dla mieszkańców, gości	Do 2017 r.	40000,00 zł	Samorządowe i zewnętrzne
10.	Kursy podnoszące kwalifikacje	1 / 2	Dla mieszkańców	Do 2018 r.	30000,00 zł	Samorządowe i zewnętrzne
11.	Promocja wsi	1 / 3	Dla mieszkańców, inwestorów	Do 2024 r.	10000,00 zł	Samorządowe
Nie inwestycyjne:						
1.	Organizacja imprez i przedsięwzięć integracyjnych	2 / 1	Dla mieszkańców	2016 - 2024 r.	2500,00 zł	Samorządowe
2.	Organizacja spotkań, wyjazdów promujących profilaktykę zdrowego trybu życia	2 / 3	Dla mieszkańców	Do 2024 r.	5000,00 zł	Samorządowe
3.	Szkolenia dla osób chcących otworzyć działalność	4 / 2,3	Dla mieszkańców	Do 2024 r.	4000,00 zł	Samorządowe
4.	Promocja miejscowości	4 / 2	Dla mieszkańców	Do 2024 r.	5000,00 zł	Samorządowe
5.	Akcja społeczna sprzątania miejscowości	3 / 3	Dla mieszkańców	2016 - 2024 r.	_____	_____

11. Ocena i nadzór realizacji Planu

Zawiązana grupa, która pracowała bezpośrednio nad stworzeniem Planu Odnowy Miejscowości wraz z sołtysem będzie organizować cykl spotkań mających na celu monitoring działań podejmowanych w ramach realizacji niniejszego Planu . W ten sposób wypracowane zostaną ewentualne korekty i aktualizacje planu. Grupa inicjatywna poszukiwać będzie finansowania do realizacji projektów zawartych w niniejszym Planie również poza środkami PROW, między innymi z Funduszu sołeckiego.